

**ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ
В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ**

Forces of Ukraine]. Available at: refs.in.ua/prozatverdjenya-polojennya-pronarodoznavchu-svitlicyu-u-zbr.html?page=44. [in Ukrainian].

4. Levchenko, S.M. (2004). Osobystisno oriientovane vykhovannia maibutnikh ofitseriv u vyshchomu viiskovomu navchalnomu zakladi [Personally oriented upbringing of future officers in a higher military educational institution]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv, 20 p. [in Ukrainian].

5. Motyka, S. & Oliinyk, L. (2017). *Zmist vykhovannia patriotyzmu uchnivskoi molodi v umovakh viiskovoho litseiu* [The content of upbringing patriotism of student youth in conditions of military lyceum]. *Viiskova osvita*, no. 2, pp. 161 – 169. [in Ukrainian].

6. *Polozhennia pro vyshchi viiskovi navchalni zaklady (VVNZ)* [Regulations on Higher Military

Educational Institutions (HMEI)]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0706-15> [in Ukrainian].

7. *Polozhennia pro osoblyvosti orhanizatsii osvithnoho protsesu u vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladakh Ministerstva oborony Ukrainy ta viiskovykh navchalnykh pidrozdilakh vyshchykh navchalnykh zakladiv Ukrainy* [Provisions on the peculiarities of the organization of educational process in higher military educational institutions of the Ministry of Defense of Ukraine and military training units of higher educational institutions of Ukraine]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/zl126-15> [in Ukrainian].

8. Romanovskiy, Ya.Ia. (2008). *Istorychni vytoky formuvannia patriotyzmu osobystosti u zbroinykh sylakh Ukrainy* [Historical origins of personality patriotism formation in the armed forces of Ukraine]. *Derzhava ta armii*, Lviv, no. 634, pp. 180 – 187. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 18.05.2018

УДК 373.5 – 053.6:796.5

DOI:

*Христина Щербанік, аспірант кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*

**ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ В УМОВАХ
ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ**

У статті виявлено шляхи і засоби формування інтересу в підлітків до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору; з'ясовано психолого-педагогічні аспекти проблеми; обгрунтовано методологічні засади процесу; відтворено алгоритм його виникнення та розвитку; визначено дидактичне забезпечення у поєднанні спортивної, оздоровчої, рекреаційної, краєзнавчої діяльності з метою пізнання, розвитку та виховання.

Ключові слова: підлітки; літній оздоровчий табір; туризм; формування інтересу.

Літ. 15.

*Khrystyna Shcherbanik, Postgraduate Student of the
General Pedagogy and Preschool Education Department
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*

**THE ADOLESCENTS' FORMATION OF INTEREST IN PURSUING TOURISM IN THE
CONTEXT OF A SUMMER HEALTH CAMP: THE STATEMENT OF THE PROBLEM**

The article reveals the ways and means of psychological and pedagogical aspects of the formation of interest of teenagers in pursuing tourism activities in the conditions of a summer health camp; the methodological principles of the process are substantiated, the algorithm of its origin and development is reproduced; the didactic support in a combination of sports, recreational, local lore activities for the purpose of knowledge, development and upbringing is defined. It was found out that the reasons for the decline of the interest of adolescents in tourism activities is the lack of proper motivation for them, which should be based on actualization of the principles of a personally oriented approach, valeological culture of personality and social competence.

The formation of the adolescents' interest in pursuing tourism in the context of a summer health camp involves the consideration of a number of factors in this process, in particular: the psycho-physiological features of adolescence, the dialectic of the emergence and the development of interest in pursuing tourism through informed needs, as well as the guides of philosophy and pedagogy of holidays, tourism pedagogy; the creation of the pedagogical conditions of a summer recreation camp for rest and recreation in accordance with the requirements of the normative and legal documents, regulating work outside institutions of this type; the contradictory relationship of personally-individual ("I") and group ("WE") motives, etc. The expected result in the process of formation of interest in tourism activities in the conditions of a summer health camp we get in the unity of knowledge of adolescents (the possibilities of acknowledgement of ourselves and the world by means of tourism), cognitive, sports and recreational tourism activity and satisfaction from its results.

Keywords: adolescents; a summer health camp; tourism; the formation of interest.

Постановка проблеми. Формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору визначена її психологічними, соціальними і педагогічними аспектами, оскільки цей процес може відбуватися у виховному просторі сім'ї,

ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

шкільного та позашкільного навчального закладу. Літній оздоровчий табір є одним із типів позашкільного навчального закладу, соціально-педагогічні умови якого сприяють формуванню у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах відпочинку та оздоровлення.

Актуальність проблеми визначена необхідністю теоретично обґрунтувати ефективність процесу формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору на засадах особистісно орієнтованого підходу, відтворити алгоритм виникнення цього інтересу та модель його формування, розробити методiku застосування засобів туризму у навчально-виховному процесі в умовах літнього оздоровчого табору та поза ним, яка формує у підлітків стійкий інтерес до цього виду діяльності.

Стан розробленості. Процес формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору та поза ним визначений українськими та зарубіжними вченими у конкретизації таких аспектів: Арманд Болл, Беверлі Болл розкривають особливості зарубіжного досвіду організації роботи в дитячих оздоровчих закладах США на основі вимог та рекомендацій Американської асоціації таборів [3]; О. Газман вводить поняття “педагогіки і філософії канікул” як означення нового сучасного напрямку педагогічного знання [6]; В. Грановський розглядає особливості процесу формування здорового способу життя підлітків в умовах оздоровчого табору [8]; Л. Дудорова – особливості організації шкільного туризму [9]; В. Квартальнов дає системний виклад основних положень, визначень і дефініцій, які розкривають зміст, характер, тенденції, основні принципи сучасного розвитку феномену туризму [11]; М. Лук’яченко актуалізує роль мотивації у формуванні основ здорового способу життя молоді [14]; В. Федорченко, Н. Фоменко, М. Скрипник, Г. Цехмістрова обґрунтовують настанови педагогіки туризму [15] та ін. Очевидно, що проблема формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах школи та позашкільного навчального закладу є міжгалузєвою, до визначення мети, засобів, теоретико-методичної основи, розробки понятійного апарату у цьому процесі долучаються педагоги, психологи, соціологи, медики, діячі фізичної культури та спорту. Водночас, варто зазначити, що проблема формування інтересу у підлітків до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору є недостатньо дослідженою у низці теоретичних та практичних аспектів. Свідченням цього є суперечності між суспільними

викликами, вимогами та рекомендаціями наукових розробок, документів нормативно-правової бази та реаліями процесу фізичного виховання в умовах школи та поза нею, а саме:

- потреба підлітків у руховій активності, зокрема й у формі туристичної діяльності, та ігнорування цієї потреби, що призводить до вибору форм неактивного відпочинку, надмірного захоплення віртуальною реальністю комп’ютерних ігор, недбалого ставлення до власного здоров’я, низького рівня валеологічної культури тощо;

- визнання необхідності переведення процесу фізичного виховання на засади особистісно орієнтованого та валеологічного підходів та, водночас, застосування форм і засобів авторитарного фізичного виховання;

- труднощі в реорганізації фізичного виховання з процесу регламентованої нормативами щільної рухової активності, у комплексну, пізнавальну, міжпредметну, сповнену емоціями та естетикою, особистісно вмотивовану фізкультурно-оздоровчу міжсуб’єктну діяльність;

- низькі показники рівня фізичної, зберігаючої здоров’я культури серед дітей та молоді та слабка інфраструктура для її розвитку;

- значний виховний потенціал занять туризмом у літньому оздоровчому таборі та поза ним (соціалізація, відпочинок, оздоровлення, самопізнання та самореалізація) і недостатнє його використання тощо.

Усе сказане обумовило вибір теми нашої статті.

Метою статті є виявлення та обґрунтування шляхів і засобів формування стійкого інтересу у підлітків до занять туризмом у педагогічних умовах літнього оздоровчого табору.

Для досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких **завдань**: з’ясувати психолого-педагогічні аспекти проблеми; обґрунтувати методологічні засади формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору; відтворити алгоритм його виникнення та формування в педагогічних умовах літнього оздоровчого табору; визначити дидактичне забезпечення цього процесу у поєднанні спортивної, оздоровчої, рекреаційної, краєзнавчої діяльності з метою пізнання, розвитку та виховання.

Виклад основного матеріалу. Для ефективного формування здорового способу життя, вмотивованих занять туризмом найбільш сприятливим є підлітковий вік (11/12 – 15/16 років), оскільки відбувається перехід від природної потреби в походах, подорожах, екскурсіях, цілеспрямованих прогулянках до усвідомленої

ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

необхідності її задоволення. Внутрішня мотивація підлітка до занять туризмом, яка є джерелом інтересу, виникає тоді, коли цілі і завдання щодо цього виду діяльності, вимоги дорослих (батьків, учителів, вихователів, інструкторів, керівників фізкультури в школі та поза нею) виявляються для підлітка оптимальними, коли їхнє (дорослих) “треба” трансформується в його (підлітка) “хочу”. Це поєднання естетичного та етичного рівнів усвідомлення підлітком проблеми і, як засвідчує опитування, на цьому етапі онтогенезу естетичне домінує над етичним. Причому треба пам'ятати, що у підлітковому віці як етапі онтогенезу особистісно-індивідуальне домінує над груповим; різні форми міжсуб'єктної взаємодії (суперництво, компроміс, співробітництво, пристосування, уникнення) відрізняються за ознакою провідного мотиву (інтерес індивідуума чи групи); задоволення від занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору буде отримано підлітком за умови збереження балансу його індивідуальних та групових потреб.

Інтерес підлітків до занять туризмом є формою емоційного вияву потреби пізнання світу, самопізнання в руховій діяльності, що забезпечує скерованість особистісних сил підлітка на її задоволення. Процес формування інтересу до занять туризмом в умовах ЛОТ ми розглядаємо як мотиваційний, розкриваємо його діалектику, з'ясовуємо логіку його виникнення та задоволення.

Опрацювання та узагальнення розробок проблеми мотивації особистості, зокрема у сфері фізичної культури [1; 2; 4; 5; 7; 10; 12; 13; 15], дозволяє нам відтворити алгоритм виникнення інтересу до занять туризмом у конкретизації таких етапів: виникнення потреби займатися туризмом як відчуття підлітком нестачі руху, фізичного навантаження, розваги, відпочинку, пізнання світу і себе в ньому, самовдосконалення тощо пошук способів задоволення цієї потреби визначення типу, мети, напряму, часу туристичної мандрівки виконання конкретних дій в організації та проведенні туристичної мандрівки досягнення пізнавального, емоційно-естетичного результату як винагороди за виконані дії, що послаблює, зберігає чи посилює інтерес до занять туризмом відчуття задоволеної потреби в заняттях туризмом, що свідчить про появу стійкого інтересу до цих занять як поєднання нових знань, умінь і навичок (природничих, культурологічних, валеологічних), подорожі як діяльності та емоційного задоволення від цієї діяльності.

Причинами спаду інтересу підлітків до занять туризмом є відсутність в них належної мотивації,

яка повинна бути заснована на актуалізації засад особистісно орієнтованого підходу, валеологічної культури особистості та соціальної компетенції. Нестабільний політичний, соціально-економічний стан в державі та суспільстві породжує у молоді протест і протидію, нігілізм і відчуження, нехтування обов'язком щодо власного здоров'я, можливості самопізнання і самореалізації, крайній індивідуалізм. Синкретизм застосування у педагогічних умовах літнього оздоровчого табору природних засобів (вода, повітря, сонце, специфіка природно-кліматичних умов регіону, в якому розташований літній табір) і гігієнічних, штучно створених (організація та проведення туристичних походів, фізичні вправи, пісня, змагання тощо) в результаті дає підліткові нові знання, вміння та навички, відчуття задоволення, самопізнання та самореалізації в туристичній діяльності.

Вирішення проблеми формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору вимагає обґрунтування методичних засад, застосування комплексного методологічного підходу, що передбачає поєднання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Це аналіз педагогічної, валеологічної, психологічної, методичної, туристознавчої літератури – з метою визначення науково-теоретичного підґрунтя проблеми; контент-аналіз нормативних і законодавчих документів – для виявлення змісту і специфіки роботи літніх оздоровчих таборів в сучасних умовах, організації та проведення в них туристичної діяльності; прогностичні методи – для моделювання та прогнозування, осмислення процесу формування інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору з використанням традиційних та інноваційних технологій; аналіз і синтез результатів – для узагальнення та висновків; вивчення передового педагогічного досвіду використання інноваційних технологій у формуванні інтересу в підлітків до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору, зокрема засобами фізичної культури і спорту, краєзнавства; педагогічне спостереження, усне та письмове опитування (бесіда, інтерв'ю, тестування, анкетування); розв'язання проблемних ситуацій для вивчення світоглядних, ціннісних орієнтацій, рівня сформованості у підлітків інтересу та готовності до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору та поза ним; моделювання – з метою реконструкції навчально-виховної моделі формування у підлітків інтересу до занять туризмом, її інтеграції у сучасну модель роботи літнього оздоровчого табору.

ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дидактичне забезпечення процесу формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору поєднує використання змісту, форм і методів фізкультурної, оздоровчої, рекреаційної, краєзнавчої та іншої діяльності з метою пізнання, розвитку та виховання особистості підлітка, отримання відповідей на питання: для чого займатися туризмом? як навчити і навчитися займатися цим видом дозвіллевої діяльності? Процеси виховання, навчання і розвитку особистості у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму визначені педагогікою туризму, яка, згідно із трактуванням В. Федорченка, Н. Фоменко, М. Скрипник, Г. Цехмістрової, вказує на кінцеву мету туристського виховання як збагачення особистості моральними, етичними цінностями; поповнення та закріплення знань з культурології; оздоровлення, розвиток адаптивних можливостей організму. Основними методами туристського виховання є методи безпосереднього (бесіда, лекція, позитивний приклад) та опосередкованого (педагогічна вимога, громадська думка, створення виховних ситуацій) виховного впливу; методи самовиховання [15].

Висновки. Формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору передбачає врахування низки чинників цього процесу, зокрема психофізіологічних особливостей підліткового віку, діалектику виникнення та розвитку інтересу до занять фізичними вправами через усвідомлені потреби, а також настанови філософії та педагогіки канікул, педагогіки туризму; створення педагогічних умов літнього оздоровчого табору для відпочинку та оздоровлення у відповідності до вимог нормативно-правових документів, які регламентують роботу позашкільних закладів такого типу; суперечливий взаємозв'язок особистісно-індивідуальних ("Я") та групових ("МИ") мотивів тощо. Очікуваний результат у процесі формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору отримуємо у єдності знання (про можливості пізнання себе і світу засобами туризму), пізнавальної, спортивно-оздоровчої туристичної діяльності та задоволення від її результатів.

Перспективою подальших досліджень є визначення методологічних основ формування у підлітків інтересу до занять туризмом в умовах літнього оздоровчого табору на засадах філософії канікул та педагогіки туризму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева О.В. Аналіз мотиваційних теорій у сфері оздоровчої фізичної культури та рекреації /

О.В. Андреева // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2004. – № 2. – С. 81 – 84.

2. Безверхня Г.В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5 – 11 класів: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і сп.: 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Г.В. Безверхня. – Львів: [Б.В.], 2004. – 23 с.

3. Болл А. и Б. Основы лагерного менеджмента: учеб. пособие для руководителей детских оздоровительных учреждений. / А. и Б. Болл. – СПб.: [Б.В.], 1994. – 221 с.

4. Брижаний О.В. Формування мотивації фізкультурно-оздоровчої діяльності особистості на різних вікових етапах її розвитку / О.В. Брижаний, Л.І. Прокопова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХПУ – 2001, №5. – С. 13 – 18.

5. Винник В.Д. Особливості формування інтересу та мотивації до занять фізичним вихованням / В.Д. Винник // Теорія та методика фізичного виховання. – 2010. – № 12. – С. 39 – 42.

6. Газман О.С. Смыслы и значения философии и педагогики каникул / О.С. Газман // Новые ценности образования: Философия и педагогика каникул. Вып. №8. – М.: Инноватор, 1998. – С. 14 – 22.

7. Голуб О.В. Формування стійкого інтересу до фізичної культури шляхом індивідуального фізичного і спортивного виховання / О.В. Голуб. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fizkulturamo.at.ua/publ/robota_mo/vistupi_na_mo/19.

8. Грановський В.Г. Формування здорового способу життя підлітків в умовах оздоровчого табору: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 – теорія і методика виховання / В.Г. Грановський. – Луцьк, 2011. – 262 с.

9. Дудорова Л.Ю. Формування готовності майбутніх учителів до організації шкільного туризму (теоретико-методичний аспект) / Л.Ю. Дудорова. – В: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2014. – 424 с.

10. Єзерський В.І. Інтерес до занять фізичними вправами в умовах літнього оздоровчого табору як елемент мотиваційної сфери особистості підлітка / В.І. Єзерський // Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи: Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції. – Баку-Ужгород-Дрогобич, 2017. – С. 196 – 198.

11. Квартальнов В.А. Туризм / В.А. Квартальнов. – М.: Финанси статистика, 2002. – 320 с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://infotour.in.ua/kvartalnov_tourism3.htm

12. Козак Є. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення старшокласників до фізичного виховання / Є.Козак // Фізичне виховання в школі. – 2002. – № 4. – С. 51 – 52.

13. Колот А.М. Мотивація персоналу: підручник / А.М. Колот. – К.: КНЕУ, 2002. – 345 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/116/7757.html>.

14. Лук'янченко М.І. Педагогіка здоров'я: теорія та практика: монографія / Микола Іванович Лук'янченко. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2012. – 348 с.

**ФОРМУВАННЯ У ПІДЛІТКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ
В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЧОГО ТАБОРУ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ**

15. Федорченко В.К. Педагогіка туризму. Словник / В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І.Скрипник, Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2004. – 296 с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/pedtur_slovnik.htm.

REFERENCES

1. Andrieieva, O. V. (2004). Analiz motyvaciinykh teorii u sferi ozdorovchoii fizychnoi kultury t arekreacii [Analysis of motivational theories in the field of recreational physical culture and recreation]. *Theory and methods of physical education and sport*, no.2, pp. 81 – 84. [in Ukrainian].

2. Bezverkhnia, G. V. (2004). Motyvaciia dozaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom shkoliariv 5 – 11 klasiv [Motivation for classes in physical education and sports of pupils of grades 5-11]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv, 2004, 23p. [in Ukrainian].

3. Boll, A. i B. (1994). *Osnovy lagernogo menedzhmenta*: ucheb. posobie dlia rukovoditelei detskikh ozdorovitelnyh uchrezhdenii [Fundamentals of camp management: study. textbook for managers of children's health facilities]. Saint Petersburg: B.V., 221 p. [in Russian].

4. Bryzhatyj, O. V. & Prokopova, L. I. (2001). Formuvannia motyvacii fizkulturno-ozdorovchoi dialnosti osobystosti na riznykh vikovykh etapakhii rozvytku [Formation of motivation of physical culture and health activity of the person at different age stages of its development]. *Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sports*. Kharkiv: KhPU, no.5, pp. 13 – 18. [in Ukrainian].

5. Vynnyk, V. D. (2010). Osoblyvosti formuvannia interesu ta motyvacii do zaniat fizychnym vykhovanniam [Features of the formation of interest and motivation to study physical education]. *Theory and methods of physical education*, no.12, pp. 39 – 42. [in Ukrainian].

6. Gazman, O. S. (1998). Smysly i znacheniiia filosofii i pedagogiki kanikul [The contexts and meanings of philosophy and pedagogy of holidays]. *New values of education: Philosophy and pedagogy of holidays*. Moscow: Innovator, no.8, pp.14 – 22. [in Russian].

7. Holub, O. V. Formuvannia stiikoho interesu do fizychnoi kultury shliakhom individualnoho fizychnoho i sportyvnogo vykhovannia [Formation of sustainable interest in physical culture through individual physical and sports education]. Retrieved from: http://fizkulturo.at.ua/publ/robova_mo/vistupi_na_mo/19. [in Ukrainian].

8. Hranovskyy, V. H. (2011). Formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia pidlitkiv v umovakh ozdorovchoho taboru [Formation of a healthy lifestyle of adolescents in conditions of a health camp] *Candidate's thesis*. Luck, 2011, 262p. [in Ukrainian].

9. Dudorova, L. Ju. (2014). *Formuvannia hotovnosti majbutnikh uchyteliv do orhanizacii shkilnoho turyzmu (teoretyko-metodychnyi aspekt)* [Formation of readiness of future teachers for organization of school tourism (theoretical and methodical aspect)]. V: Nilan-LTD Publ., 424 p. [in Ukrainian].

10. Jezerskyj, V. I. (2017). Interes do zaniat fizychnymy vpravamy v umovakh litnioho ozdorovchoho taboru yak element motyvacijnoi sfery osobystosti pidlitka [Interest in physical exercises in the conditions of a summer health camp as an element of the motivational sphere of a teenager's personality]. *Fundamentalni ta prykladni doslidzhennia: suchasni naukovo-praktychni rishennia ta pidkhody: Materialy II-yi Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Fundamental and Applied Research: Modern Scientific and Practical Solution and Approaches: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference*. Baku-Uzhhorod-Drohobych, pp. 196 – 198. [in Ukrainian].

11. Kvartal'nov, V.A. (2002). *Turyzm* [Tourism]. Moscow: Finansy statystyka, 320 p. Retrieved from: http://infotur.in.ua/kvartalnov_tourism3.htm. [in Russian].

12. Kozak, Ye. (2002). Formuvannia motyvaciino-cinnisnoho stavlennia starshoklasnykiv do fizychnoho vykhovannia [Formation of motivational-value relation of senior pupils to physical education]. *Physical education at school*, no.4, pp. 51 – 52. [in Ukrainian].

13. Kolot, A. M. (2002). *Motyvaciia personalu* [Motivation of the staff]. Kyiv: KNEU, 345 p. Retrieved from: <http://library.if.ua/book/116/7757.html>. [in Ukrainian].

14. Lukianchenko, M. I. (2012). *Pedahohika zdorovia: teoriia ta praktyka* [Pedagogy of Health: Theory and Practice]. Drohobych: DDPU Ivan Franko Publ., 348 p. [in Ukrainian].

15. Fedorchenko, V. K., Fomenko, N. A., Skrypnyk, M. I. & Cekhmirova, H. S. (2004). *Pedagogika turizmu. Slovnyk* [Pedagogy of tourism. Dictionary]. Kyiv: Slovo, 296 p. Retrieved from: http://tourlib.net/books_ukr/pedtur_slovnik.htm. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 21.05.2018

“Людина має навчитися підкорятися самій собі й бути підвладною самій собі та своїм рішенням”.

Цицерон
давньоримський, філософ

